

UITNODIGINGSKADER WINDMOLENS EN ZONNEVELDEN

Een samenvatting in eenvoudige taal

Gemeente Brummen

Gemeente Brummen

30-03-2022

www.brummen.nl/duurzaamheid

Telefoon: 0575-568 233

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding.....	3
Spelregels voor zon- en windprojecten.....	3
Regionale Energiestrategie (RES)	3
Wat staat er in dit document?	3
Waarom zonnevelden en windmolens.....	4
Zoveel mogelijk zon op dak	4
Landschap is belangrijk.....	4
Slim ruimtegebruik	4
Tijdelijke oplossingen	4
Zon.....	5
Waar zonnevelden?.....	5
Hoe groot?.....	5
Verschillende landschappen.....	5
Landschap versterken.....	5
Algemene regels (randvoorwaarden).....	5
Wind	6
Drie soorten windmolens	6
Weinig ruimte voor windenergie	6
Inwoners laten meedenken.....	7
Uitnodiging voor voorstellen (initiatieven)	7
Opdracht voor zonnevelden en windmolens	7
Opdracht voor zonnevelden.....	7
Inkomsten verdelen.....	7
De omgevingsadviesraad.....	7
Meer informatie en contact	9
Uitleg moeilijke woorden	9

Inleiding

Nederland wil in 2050 energieneutraal zijn. Daarom wekt Nederland tot 2030 vooral energie op met zonnepanelen en windmolens. De gemeente Brummen wil evenveel energie opwekken als we zelf gebruiken. Dat doen we stap voor stap.

Spelregels voor zon- en windprojecten

Het bestuur van Brummen stelde het 'Uitnodigingskader windmolens en zonnevelden' vast. In dit document staan de spelregels voor de aanleg van zonnevelden en windmolens. Ook wel kaders genoemd. Bedrijven met plannen voor een zonnepark of windmolen moeten zich houden aan deze spelregels. Met de aanleg van zonnevelden willen we schone energie opwekken. En daarbij rekening houden met de kwaliteiten van het gebied. De inwoners ontwerpen samen met de initiatiefnemers het voorstel voor een zonnepark. Zodat de inwoners die rond het zonnepark wonen, ook voordeel hebben van dit park.

Regionale Energiestrategie (RES)

In het Nederlands klimaatakkoord staat als doel om in het jaar 2030, de uitstoot van CO₂ tenminste 49% minder te maken. Om dit doel te halen stellen gemeenten samen met provincies, waterschappen en energienetbeheerders een Regionale Energiestrategie (RES) op. De gemeente Brummen neemt deel aan de RES Cleantech Regio. De 100 hectare aan zonnevelden die we willen opwekken is een onderdeel van de RES.

Wat staat er in dit document?

Dit document is een samenvatting van het 'Uitnodigingskader windmolens en zonnevelden'. Eerst gaan we in op het uitnodigingskader en waarom deze is gemaakt. Daarna vindt u onder 'Zon' een overzicht van de mogelijkheden en eisen voor zonnevelden. Dan bespreken we 'Wind'. In 'Participatie' gaan we in op hoe we bewoners en gebruikers van een gebied erbij halen bij de voorstellen. Tot slot beschrijven we de stappen van het aanbestedingstraject voor zonnevelden.

Waarom zonnevelden en windmolens

Van alle CO₂ uitstoot in onze gemeente, komt 75% van bedrijven. We gaan in 2030 ongeveer 20% schone energie opwekken via zonnevelden. Dit is zonder de CO₂ die bedrijven uitstoten.

Zoveel mogelijk zon op dak

De gemeente wil zoveel mogelijk zonnepanelen laten neerleggen op daken van gebouwen. Met alleen zonnepanelen op daken worden we helaas niet energieneutraal. Zonnevelden, windmolens én zon op dak zijn daarvoor nodig.

Landschap is belangrijk

De gemeente Brummen heeft veel landgoederen, gebieden met natuur, de Veluwe en de IJssel. Bij de aanleg van zonnevelden en windmolens willen we de kwaliteit van het landschap bewaren of zelf verbeteren.

Slim ruimtegebruik

Slim ruimtegebruik is dat we de zonnepanelen slim plaatsen in de ruimte. Bijvoorbeeld een stortplaats met zonnepanelen erop. Meervoudig of slim ruimtegebruik betekent extra functies geven aan het zonnepark. Bijvoorbeeld zonnepanelen op stortplaatsen of zonnepanelen boven parkeerplaatsen. Ook het maken van beken, waterplassen en het planten van bomen en struiken tussen of rond zonnevelden is mogelijk.

Tijdelijke oplossingen

Zonnevelden en windmolens kunnen we snel bouwen. Ook zijn ze goedkoop. Andere oplossingen voor het opwekken van groene stroom zijn duurder. De ontwikkelingen voor het opwekken van groene stroom gaan snel. We verwachten in de verdere toekomst oplossingen die goedkoper zijn dan zonnevelden en windmolens. Ook verwachten we dat deze oplossingen minder grond nodig hebben. Na 30 jaar worden daarom de zonnevelden en windmolens weggehaald. De grond gebruiken we na 30 jaar weer voor de landbouw of natuur.

Zon

Waar zonnenvelden?

We willen het liefst zonnenvelden leggen op daken, langs rijkswegen, op bedrijventerreinen, stortplaatsen en zandwinlocaties. Hiermee wekken we niet genoeg groene stroom op in Brummen. Dus ook in andere gebieden leggen we zonnenvelden aan. In natuurgebieden en op de Veluwe willen we geen zonnenvelden leggen.

Hoe groot?

We passen vier groottes van zonnenvelden toe. De kleinste onder de 2,5 hectare en de grootste tussen de 10 en 15 hectare. Dit is het netto oppervlakte aan zonnepanelen.

De verdeling in grootte maken we vanwege de aansluiting op het energienetwerk. Zonnenvelden tot 2,5 hectare sluiten we meestal aan op het middenspanningsnet. Bij grotere zonnenvelden passen we het netwerk soms aan.

Verschillende landschappen

De gemeente Brummen kent verschillende landschappen zoals de Veluwe. In een landschap is een grens aan hectare (ha) aan zonnenvelden denkbaar.

- Veluwe: 10 ha (op/grenzend aan bedrijventerreinen)
- Veluweflank: 30 ha
- Ontginningen: 40 ha
- Landgoederen: 20 ha
- Oeverwal: 30 ha
- Uiterwaarden: 15 ha

Tot 2030 willen we niet meer dan 100 ha netto aan zonnenvelden maken. In twee stappen kunnen bedrijven voorstellen insturen voor de aanleg van zonnenvelden.

Het aantal hectare in het lijstje is meer dan 100 hectare. Dit hebben we gedaan zodat er ruimte is in de beoordeling van voorstellen. Uiteindelijk is 100 hectare in 2030 wel het maximum.

De gemeente Brummen kenmerkt zich door een landschap in kleine ruimtes. Daarom mag een zonnenveld niet groter zijn dan 15 ha. Groter dan 15 hectare staan we soms toe. Dit staan we toe als het veld kleinere ruimtes krijgt.

Landschap versterken

In ieder type landschap willen we bijvoorbeeld meer houtwallen, struiken, bomen en waterplassen plaatsen. Dit noemen we elementen die het landschap verbeteren.

In het Uitnodigingskader staat hoeveel van deze onderdelen we minimaal nemen bij het ontwerp van het zonnenveld.

Algemene regels (randvoorwaarden)

Bij de aanleg van zonnenvelden passen we algemene regels toe. Hoe past het zonnenveld zo goed mogelijk in het landschap. Hoe houden we rekening met bomen, struiken en dieren.

Wind

Drie soorten windmolens

Er zijn drie soorten windmolens. We gaan uit van de as-hoogte. Dit is waar de wieken vastgemaakt zitten aan de paal. Dus niet waar de bovenste wiek komt. Dit kan nog hoger zijn dan de as-hoogte.

- erfmolens: tot 15 meter
- dorpsmolens: tot 40 meter
- windmolens: 40 meter en hoger

Aan het plaatsen van erfmolens en dorpsmolens stellen we eisen. Dorpsmolens staan we soms toe. Windmolens van 40 meter en hoger staan we nu niet toe.

Weinig ruimte voor windenergie

Op dit moment staan we geen grote windmolens toe, door een beschermde vogelsoort. Die heet de Wespandief. Deze vogel komt veel voor in een gebied van 8 kilometer rond de Veluwe. Dus ook in een groot gedeelte van de gemeente Brummen.

Daarnaast hebben we te maken met regels in Europa waar we ons aan moeten houden. Als we meer weten over de regels in Europa en de onderzoeken naar de Wespandief, gaan we kijken of we toch grote windmolens in onze gemeente kunnen plaatsen.

Inwoners laten meedenken

Bij het opwekken van schone energie is het erbij halen van bewoners heel belangrijk. Inwoners die rond de plannen voor zonnevelden of windmolens wonen. De (omgevings)wet noemt dit participatie. Erbij halen van inwoners kan zijn informeren, maar bijvoorbeeld ook meebeslissen. De wet omschrijft niet hóé we inwoners erbij halen. Als gemeente vinden wij het daarom belangrijk om duidelijke afspraken te maken voor het erbij halen van inwoners. Want meedoen van de buurt verhoogt de kans dat een project slaagt..

Uitnodiging voor voorstellen (initiatieven)

Het 'Uitnodigingskader windmolens en zonnevelden' nodigt bedrijven uit om zonnevelden en windmolens aan te leggen. Dit noemen we projecten. Deze projecten houden rekening met het landschap, de planten en dieren. Projecten waaraan inwoners en gebruikers van het gebied actief meedoen. Ook moeten projecten meehelpen aan andere ruimtelijke plannen. De gemeente beoordeelt de voorstellen. Het bestuur van de gemeente bepaalt welk voorstellen door gaan. Belangrijke voorwaarden zijn dat bewoners in de omgeving betrokken zijn en het gebied verbeterd. De beste voorstellen gaan door. Bij zonnevelden en windmolens gaat het bedrijf vanaf de start in gesprek met de bewoners in het gebied. Bewoners en het bedrijf maken afspraken over hoe bewoners voordeel hebben van het plan. En waar de zonnevelden gaan liggen.

Opdracht voor zonnevelden en windmolens

De gemeente werkt met tenders. Een tender is een opdracht voor het maken van zonnevelden of windmolens. Bedrijven kunnen zich inschrijven voor een opdracht. De opdracht voor zonnevelden is anders dan voor windmolens. Nu zijn er geen opdrachten voor windmolens.

Opdracht voor zonnevelden

De gemeente geeft in twee stappen opdracht voor het maken van zonnevelden. Deze twee stappen noemt het uitnodigingskader een Tranche. De eerste stap is het aanleggen van 35 hectare aan zonnevelden. De tweede stap het maken van 30 hectare aan zonnevelden. Bedrijven kunnen hun voorstel insturen tot 4 april 2022. Er is 35 hectare aan zonnevelden.

De tweede stap start waarschijnlijk in het begin van 2023. Bedrijven hebben vóór het inleveren van hun plan een gesprek met de gemeente. Ook moeten ze vóór die tijd een bijeenkomst voor inwoners organiseren.

Inkomsten verdelen

Bewoners beslissen mee over het bouwen van windmolens of zonnevelden. Bewoners beslissen ook mee hoe we het geld verdelen. Hoe het gebied voordeel heeft van het geld dat het project verdient.

De omgevingsadviesraad

We maken een omgevingsadviesraad. De omgevingsadviesraad beoordeelt de plannen. Deze raad bestaat uit een 'vast deel' en uit 'flexibele delen'. De gemeente stelt het vaste deel samen. Het vaste deel bestaat uit specialisten die niet bij de gemeenten werken. Deze specialisten kennen het gebied. Het flexibele deel bestaat uit een aantal inwoners. Inwoners die in de buurt van het voorstel wonen en andere mensen voor wie het voorstel belangrijk is. Inwoners kunnen zich aanmelden op de eerste bijeenkomst van de bedrijven. De omgevingsadviesraad kijkt of het proces tussen bedrijven en bewoners in het gebied goed verloopt.

Het maken van zonnevelden bestaat uit een aantal onderdelen:

1. Openbaar maken opdracht

De gemeente schrijft een opdracht of tender uit. Bedrijven die zonnevelden willen maken kunnen zich inschrijven.

2. Gesprek na inschrijving (intakegesprek)

In dit gesprek kijkt de gemeente of het voorstel klopt volgens de spelregels. Het bedrijf geeft een korte omschrijving van het voorstel (grootte, de hoeveelheid opgewekte stroom en de plaats). Met daarbij een kaart van het plangebied. De gemeente kijkt ook goed naar hoe het voorstel in het landschap past. Hoe het gebied er beter van wordt.

3. Inwonersbijeenkomst

Het bedrijf organiseert een bijeenkomst voor inwoners. Ook de gemeente neemt deel aan de bijeenkomst. In deze bijeenkomst kijkt het bedrijf samen met inwoners wat belangrijk is voor het plan.

4. Inleveren (indienen) plan

Het inleveren van het plan heet een *principeverzoek*. Dit plan bestaat uit een aantal vaste onderdelen. De omgevingsraad en de gemeente onderzoeken of de plannen voldoen aan de spelregels die in het uitnodigingskader staan. Ze kiezen de projecten die het beste voldoen aan de kaders. De plannen die de beste kans hebben zijn de projecten die het beste binnen het landschap passen. Projecten waarin bewoners het best mee beslissen over het bouwen van windmolens of zonnevelden.

5. Gebiedsproces

De bedrijven werken het voorstel verder uit in een 'profijtplan' en 'inpassingsplan'. Dit samen met de lokale omgeving en de omgevingsadviesraad. In het profijtplan staan de afspraken met de omgeving. Hoe het voorstel meewerkt aan de omgeving en gemeenschap.

Het inpassingsplan zegt veel over de omgeving. Dit plan laat zien hoe het ontwerp aansluit bij de schaal en het karakter van de omgeving. Ook levert het bedrijf een verslag in van de gesprekken met bewoners. Dit noemen we een dialoogverslag.

6. Omgevingsvergunning/contract

De gemeente beoordeelt de plannen en het verslag. Daarna gaan de gemeente en het bedrijf een contract aan. Dat heet 'anterieure overeenkomst'. Het bedrijf kan nu een (omgevings)vergunning aanvragen. Inwoners kunnen hun mening geven op de aanvraag. De mening van inwoners noemen we zienswijzen. De aanvraag presenteren we met meningen aan het college van burgemeester en wethouders. Het bestuur geeft wel of niet de vergunning af.

7. Subsidieaanvraag

Met de omgevingsvergunning kan de het bedrijf een vergoeding of subsidie aanvragen.

8. Start bouw

Het bedrijf kan starten met de bouw van het zonneveld.

Meer informatie en contact

Meer informatie is online te lezen via www.brummen.nl/duurzaamheid. Of neem contact met ons op via telefoonnummer: 0575-568 233 of stuur een e-mail: gemeente@brummen.nl.

Uitleg moeilijke woorden

Aanbestedingstraject: is een manier van werken, waarbij de opdrachtgever bekendmaakt dat hij iets wil kopen. Geïnteresseerde bedrijven kunnen dan een offerte indienen om mee te doen.

Energieneutraal: Het begrip energieneutraal gaat over het energieverbruik van een gebouw. Een woning of kantoor is bijna energieneutraal als die zelf de energie opwekt die nodig is voor het gebouw. Dat is energie opwekken voor het verwarmen en koelen van het gebouw. Ook energie opwekken voor warm water en verlichting. En de energie die nodig is voor het verwarmen- en ventileren van het gebouw.

Nederlands Klimaatakkoord: Het Klimaatakkoord is een onderdeel van het Nederlandse klimaatbeleid. Het is een afspraak tussen veel organisaties en bedrijven in Nederland om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan. Daarmee wordt de opwarming van de aarde minder.

Schone energie: Schone energie maken we uit energiebronnen die nooit opraken. Voorbeelden zijn waterkracht, windenergie, zonne-energie en biomassa. Schone energie is goed voor het milieu. Schone Energie zorgt voor minder klimaatverandering dan energie uit bijvoorbeeld aardolie of steenkool. Groene stroom is schone energie

Zonneveld: een zonneveld is een gebied waar meer zonnepanelen bij elkaar staan. Vaak samen vastgemaakt aan één constructie.

Tender: een opdracht voor het maken van zonnevelden of windmolens.

CO₂: is een gas zonder kleur en geur. Het ontstaat bij verbranding van natuurlijke brandstoffen (olie, aardgas, steenkool of hout). Bomen en planten hebben CO₂ nodig om te groeien.